

Om Ungdomsfængsel.

Efter at Straffelovskommissionen af 9/11 1917 i sit Udkast til almindelig borgerlig Straffelov, der indeholdes i den af Kommissionen i 1923 afgivne Betænkning, har lagt Grunden til et Sæt Regler om Oprettelsen af et Ungdomsfængsel i Danmark, har der senere været forelagt Rigsdagen 2 Forslag til almindelig borgerlig Straffelov, og jeg skal derfor i det følgende forsøge at optrække Linjerne for, hvorledes Stillingen er i Øjeblikket for saa vidt Spørgsmaalet om Ungdomsfængsel angaar.

I dette Tidsskrift for 1925 — pag. 64 — har jeg paa Grundlag af Kommissionens Udkast gjort nogle Bemærkninger til de enkelte §§, der handler om Ungdomsfængsel, men paa daværende Tidspunkt var ingen af de senere forelagte Forslag fremkommet. Overinspektør Skjerbæk har i samme Aargang af Tidsskriftet — pag. 225 — knyttet nogle Bemærkninger til min Opstilling af Spørgsmaalet om, hvem Ungdomsfængsel skal kunne bringes til Anvendelse overfor, og da disse Bemærkninger berører det efter min Mening springende Punkt i Diskussionen i Øjeblikket, vil jeg i det følgende komme ind herpaa.

Det kan derfor have Interesse at sammenligne de forskellige §§ saaledes som de har faaet Udtryk dels i Kommissionsudkastet, dels i de 2 Rigsdagen forelagte Forslag, dels endelig i den den 22. Marts d. A. afgivne Beretning fra det af det afgaaede Folketing nedsatte Udvalg angaaende Forslag til borgerlig Straffelov m. m. (i det følgende betegnet K. U. for Kommissionens Udkast, S. F.

for det af Justitsminister Steincke forelagte Forslag, R. F. for det af Justitsminister Rytter forelagte Forslag og F. Æ. for de af Folketingsudvalget udarbejdede Ændringsforslag).

Med Hensyn til S. F. §§ 47 — 50 findes følgende:

De Spørgsmaal, som efter K. U. skulde afgøres af Fængselsretten, afgøres af Justitsministeren. Der findes endvidere optaget Bestemmelse om, at hele Spørgsmaalet om, hvorvidt Ungdomsfængsel skal anvendes, afgøres af Retten, »efter indhentet Erklæring fra Overværgeraadet« (§ 47), ligesom der (§ 48, 2. Stk.) findes en Bestemmelse om, at Fængslets Styrelse »gennem Overværgeraadet« forelægger Spørgsmaalet om Fangens Løsladelse efter 1 Aars Forløb for Justitsministeren.

Der findes endvidere enkelte formelle Forandringer, men iøvrigt bygger dette Forslag i alt væsentligt paa de samme Regler og Motiver som K. U.

Med Hensyn til R. F. — §§ 43 — 47 — er dette i alt væsentligt gaaet tilbage til K. U., idet man blandt andet har genoptaget Fængselsretten som ny Institution, ligesom man har ladet Bestemmelsen i S. F. om Overværgeraadets Mellekomst udgaa.

Med Hensyn til F. Æ. skal anføres:

Til R. F. § 43 foreslaas Aldersgrænsen nedadsat til 15 Aar, medens den opadtil bibeholdes ved 21 Aar, med den Motivering, at Anvendelse af Ungdomsfængsel ikke paa Forhaand bør være udelukket overfor Personer under 16 Aar.

Til R. F. § 44 udgaar Fængselsretten i §'s 2. 3. og 4. Stk. og Betegnelsen Fængselsnævn foreslaas benyttet i Stedet, saaledes at dette Nævn skulde have samme Funktion som Fængselsretten.

Et af Udvalgets Mindretal foreslaar, at Spørgsmaalet om Fangens Løsladelse paa Prøve afgøres af Justitsministeren, men Spørgsmaalet om eventuel Genindsættelse skal dekretes af de almindelige Domstole.

Til R. F. § 45 — om at en til Ungdomsfængsel dømt,

der efter 2 Maaneders Ophold i Ungdomsfængsel ikke findes egnet til videre Behandling i Ungdomsfængsel, kan overføres til almindeligt Fængsel efter nærmere i § angivne Regler — foreslaas, at denne udgaar.

Til R. F. § 46 uforandret, idet der dog som 4. Stykke tilføjes — som en Erstatning for § 45 —:

»Findes en Fange at have en daarlig Indflydelse paa eller iøvrigt at være uegnet til Behandling sammen med de andre Fanger, kan han overføres til en fra det øvrige Ungdomsfængsel adskilt Fængselsafdeling«.

Med Hensyn til de Forskelle der er mellem K. U. og de senere Forslag skal jeg anføre følgende:

Spørgsmaalet om hvorvidt vi skal have en Fængselsret, et Fængselsnævn, eller om Sagerne skal afgøres af Justitsministeren, tror jeg ikke er af afgørende Betydning, navnlig hvis det, som anført ved Motiveringens for Indførelsen af et Fængselsnævn, »er en Forudsætning, at Nævnet ikke skal være eller udvikles til noget stort administrativt Organ, men at det skal kunne administreres fra Fængselsdirektorates Kontor uden væsentlig Udvidelse af dettes Personale«.

For at faa en ensartet Behandling af de Sager, som er henført under Fængselsretten, mener jeg, at det er af Betydning, at det er den samme Myndighed, der i alle Tilfælde træffer Afgørelsen, hvadenten det nu bliver Fængselsretten, Fængselsnævnet eller Justitsministeren, medens der er en Fare for denne Ensartethed, hvis Sagerne — eller en Del af dem — skal afgøres ved forskellige Institutioner.

Et andet Spørgsmaal, som jeg tillægger mere Betydning, er det, som indeholdes i S. F., hvorefter Spørgsmaalet om Anbringelse i Ungdomsfængsel og Løsladelse paa Prøve derfra skal forelægges Overværgerraadet. Denne Bestemmelse er ganske vist udgaaet af det seneste Forslag, men det er dog et Vidnesbyrd om, at man har tænkt sig Ungdomsfængslet nøjere knyttet til Værgeraadsinstitutionen end

til Fængselsvæsenet. Jeg skal i denne Henseende yderligere henviser til Bilag 2, 4 og 15 til F. Æ. Disse 3 Henvendelser fra Børnesagens Fællesraad i Forbindelse med Overinspektør Skjerbæks Bemærkninger til min fornævnte Artikel viser med al ønskelig Tydelighed, at man anser det kommende Ungdomsfængsel som en Slags Afgangsklasse for Ungdomshjemmene, vel at mærke saaledes, at det bliver alle dem, der nu udgaar af Værgeraadsinstitutionen som uopdragelige, Ungdomsfængslet skal tage, og forsøge med ny opdragende Foranstaltninger at faa noget ud af. Jeg skal her særlig henviser til den som Bilag 4 omtalte Henvendelse fra Børnesagens Fællesraad, idet der blandt andet staar anført følgende: »Det er endvidere Fællesraadets Opfattelse, at de Personer mellem 16—21 Aar, der vil blive domt til »Ungdomsfængsel«, meget ofte vil være eller for nylig have været under Værgeraadsforsorg, som Regel med Ophold paa Opdragelseshjem. Hyppigt vil Forholdet antagelig være det, at disse Personer er udgaaede af Værgeraadsforsorg som uopdragelige,*) eller det vil dreje sig om Straf for Handlinger, begaaede under Rømning fra Opdragelseshjem. Fællesraadet ser i og for sig gerne, at der, hvor disse Unge skal straffes, gøres Forsøg paa at give dem en virkelig opdragende Straf,*) men man maa mene, at den Omstændighed, at et Ungdomsfængsel, som nævnt, faar Virkning indenfor den nuværende Børneforsorg og som Regel vil komme til Anvendelse med Hensyn til Personer, der hidtil har været under Værgeraadsforsorg, medfører, at der under en eller anden Form maa gives Værgeraadsinstitutionen og Opdragelseshjemmene Adgang til at udtale sig om Spørgsmaalet om Betimeligheden af »Ungdomsfængsel«s Anvendelse, dette bør i hvert Fald finde Sted, hvor det drejer sig om unge Mennesker, der hidtil har henhørt under Værgeraadsinstitutionen«.

Som Modstykke til denne Henvendelse skal jeg anføre af Motiverne til K. U. — Spalte 109: »der maa da ogsaa finde en omhyggelig Sigtning Sted, saaledes at de mest for-

*) Udhævet her.

hærdede og navnlig som Regel de, der trods tidligere Anbringelse paa en Opdragelsesanstalt for særlig vanskelige, falder tilbage til Forbrydelser, henvises til det almindelige Fængsel, — dels fordi Efteropdragelse for disse Personer normalt maa anses for ret haabløs, dels og navnlig, fordi de vil øve en daarlig Indflydelse paa de bedre Elementer og til Skade for disse tvinge hele Regimet i Ungdomsfængslet ind i en sædvanlig fængselsmæssig Skabelon, hvorved blandt andet ogsaa de uheldige Sider ved Dommens Ubestemthed vilde træde stærkere frem«.

Jeg kan ikke finde bedre Argumenter imod Fællesraadets Henvendelse end foranstaaende, som giver den Regel, at der skal finde en meget omhyggelig Sigtning Sted, og jeg er sikker paa, at der stilles for store Forventninger til Ungdomsfængslet, naar man mener, at man i Ungdomsfængslet kan faa noget ud af saadanne Personer, som er udgaaet af Værgeraadets forsyn som uopdragelige.

Jeg tror, det vil blive i høj Grad skæbnesvangert for hele Ungdomsfængslets Bestaaen, hvis dette Spørgsmaal ikke kommer til at ligge klart. Skal paa Ungdomsfængsel optages saadanne, som betegnes som uopdragelige, og saadanne som til Stadighed rømmer fra Ungdomshjemmene, saa vil Rammerne for Behandlingsmaaden ogsaa dermed være givet, for da maa Ungdomsfængslet indrettes efter den »sædvanlige fængselsmæssige Skabelon«, som en lukket Afdeling, og kan ikke føres ud i Livet, som det er tænkt og foreslaet, og som det praktiseres i England og tildels i Sverrig og Norge, som en Anstalt, hvor den mindre Vægt skal lægges paa den diciplinære Side af Behandlingen, medens Hovedvægten maa ligge paa den opdragende og genrejsende Side. Jeg skal her anføre en Udtalelse af Fængselsdirektør Kampmann paa Kriminalistforeningens Møde den 14. November 1928 (de trykte Forhandlinger fra dette Møde pag. 31): »selvfølgelig ved jeg, at alle er klare over, at det i Virkeligheden er en Ungdomsanstalt efter engelsk Mønster (Borstal), vi skal have, men hvorfor saa ikke

— ogsaa formelt — gøre Skridtet fuldt ud og undlade at hæfte Ordet »Fængsel« og »Fange« paa disse Unge, som det dog er Tanken at redde ved Opdragelse fremfor ved Straf«.

At Ungdomsfængslet, selvom man sætter denne omhyggelige Sigtning som Rettesnor, ikke kommer til at savne Allunner, er jeg ikke i Tvivl om, i det jeg gennem flere Aars Erfaring har set saadanne unge, der for Eksempel paa Grund af, at de nu som 18 aarige er gaaet udenom Værgeraadsforsorgen, idømmes Forbedringshusarbejde, medens de i enhver Henseende opfylder Betingelserne for at komme i Betragtning ved Anbringelse i Ungdomsfængsel. Jeg skal i saa Henseende henvise til en Opgørelse, jeg har foretaget pr. ^{6/11} 1924 — dette Tidsskrift 1925, pag. 71 —, og selvom man, som Overinspektør Skjerbæk, ikke er enig med mig i Maaden hvorpaa jeg, efter mit bedste, men selvfølgelig rent personlige Skøn ud fra de i Motiverne til K. U. opstillede Korrektiver har udskilt de forskellige Grupper, saa giver disse Tal dog den Oplysning, at det ikke er helt faa Individier, det kan komme til at dreje sig om at anvende Ungdomsfængsel overfor. Og hertil kommer saa den ikke helt lille Gruppe blandt dem, der nu idømmes Fængsel paa sædvanlig Fangekost, dem, der har været paa Ungdomshjem — de mildere — og for Eksempel derfra har været anbragt i Pladser, og maaske saa forser sig. — Det, som jeg mener, man i denne Henseende skal være paa Vagt overfor, er, at Ungdomsfængslet ikke bliver eller i den almindelige Bevidsthed anses for den strengeste Opdragelsesanstalt, altsaa Slutstenen paa Anstaltsopdragelse. Det vil præjudicere hele Behandlingen, hvis dette bliver Tilfældet. Maaske det vilde afhjælpe et Savn, som Ungdomshjemmene nu lider under, hvis Ungdomsfængslet blev Straffeafdeling for Ungdomshjemmene, men i saa Fald vilde Ungdomsfængslet ikke afhjælpe det Savn af en dertil egnet Anstalt, som Fængslerne nu lider under, idet der nu i Fængslet indsættes et ret betydeligt Antal, som gaar udenom Værge-

raadsforsorgen af den ene eller anden Grund. Men selvom Værgeraadsloven og Bestemmelserne om Ungdomsfængsel kommer til at gribe ind i hinanden, for saa vidt Aldersklassen angaar, saa har hver dog sit afgrænsede Omraade, nemlig for Værgeraadsinstitutionen fremdeles at tage sig af den store Gruppe, for hvem Tiltale frafaldes — og der er ingen Grund til at antage, at der vil ske nogen væsentlig Forandring i den Praksis, der nu følges — og at fortsætte med opdragende Foranstaltninger saa længe, der er nogen rimelig Mulighed for ad denne Vej at naa et Resultat, og for Ungdomsfængslets Vedkommende, at man forsøger i alle Tilfælde, hvor man øjner en Chance for et godt Resultat, at undgaa at gaa til almindelige Straffeanstaltninger overfor Personer mellem 16 og 21 Aar, overfor hvem der ikke tidligere har været forsøgt med opdragende Foranstaltninger.

Det skal indrømmes, at hvis Midlerne, der blev stillet til Raadighed, var ubegrænsede, vilde det mest hensigtsmæssige være at oprette 2 eller flere Ungdomsfængsler, hvor man kunde udsondre dem paa et særligt lukket Lærlingehjem, som viste sig uimodtagelige paa de aabne Anstalter, saaledes at man kom til det, der var Stifteren af Borstal-Institutionens Tanke: »to take the dangerous age 16—21 out of the Prison System altogether, and make it subject to special institutional treatment on reformatory lines«. — Men da der kan være Vanskélighed nok med at faa et enkelt Ungdomsfængsel — jfr. nedenfor — saa maa den Sigting, der skal finde Sted, være særdeles nøjeregnende.

For saa vidt der bliver Tale om eventuel Anbringelse paa Ungdomsfængsel af en Person, som tidligere har været paa Ungdomshjem eller lignende Steder, anser jeg det for en Selvfølge, at vedkommende Hjems faar Lejlighed til overfor Dommeren at udtale sig, ogsaa med Hensyn til den fremtidige Anbringelse, som Forholdet jo for øvrigt er i Øjeblikket, men jeg kan ikke se, med hvilken Motivering Værgeraad og Ungdomshjem skulde have Lejlighed til at

udtale sig om en Person, som de aldrig har haft noget at gøre med. Her maa det blive Dommerens Skøn, der er det afgørende, eventuelt i Forbindelse med en Udtalelse — paa Grundlag af hele Sagen — fra Ungdomsfængslet. Det vilde selvfølgelig give større Ensartethed i disse Sagers Afgørelse, hvis det altid var samme Domstol, der afgjorde dem, men alligevel tror jeg det vil være mod Lovens Aand, hvis ikke Dommerens Skøn, efter hele Sagens Behandling, bliver det eneafgørende. At man i disse Sager vil indhente alle tænkelige Oplysninger, der kan have Interesse, anser jeg for en Selvfølge.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om eventuelt at sætte Aldersgrænsen nedad til 15 Aar, saaledes at Ungdomsfængsel kunde bringes i Anvendelse overfor Personer mellem 15 og 21 Aar, mener jeg ikke, at dette vil være noget Fremskridt, dels fordi det vil have nogen Betydning, at der ikke er for stor Aldersforskel paa dem, der anbringes i Ungdomsfængsel, og 1 Aar i den Alder spiller ingen lille Rolle, dels fordi det for Formaalet med Ungdomsfængslet — »det uddannende« — vil være nødvendigt at indstille det hele paa en vis Modenhed og Modtagelighed for raisonnements hos den anbragte, dels endelig ogsaa fordi det vil gøre det Tidsrum, hvor Værgeraadsforsorg og Ungdomsfængselsbestemmelserne har fælles Virkekreds, større, hvilket vil være uheldigt. I alle Tilfælde hvor der er nogen Chance for at bringe Tiltalefrafald med Værgeraadsforsorg til Anvendelse, vil det være at foretrække for Ungdomsfængselsbestemmelserne, ligesom hele Spørgsmaalet om de betingede Domme, der efter Forslagene vil faa et fra det nuværende forøget Omraade, vil indvirke paa disse Forhold, idet man selvfølgelig kun gaar til Anvendelse af Ungdomshjem og Ungdomsfængsel, hvor man mener det for absolut paakrævet.

I Norge er man gaaet den Vej at sætte Aldersgrænsen fra 18—23 Aar, idet man, som Motiv til at sætte Grænsen nedad til 18 Aar netop angiver, at hvad der ligger

under denne Grænse maa Værgeraadsinstitutionen tage sig af.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Prøveløsladelse og Tilsyn i Prøvetiden er der kun mindre Afvigelser i de forskellige Forslag. Jeg tror, at det Tilsyn, der varer længst, er det bedste, i det man da stadig har Muligheden for at træde hjælpende til, men paa den anden Side afhænger meget af Tilsynets Art, idet det kun skal træde i Virksomhed, naar det er nødvendigt. Klarer den Prøveløsladte sig der, hvor han er anbragt, godt ved egen Hjælp, er der jo ingen Grund til at blande sig deri, men kun holde Forbindelsen vedlige, saaledes at man stadig har Vished for, hvorledes det gaar. Jeg tror derfor, at den bedste Mulighed for paa en taktfuld og virkningsfuld Maade at føre Tilsynet i Prøvetiden, vil være, at det foregaar fra Ungdomsfængslet, dels fordi man derfra vil have det bedste Kendskab til den løsladte — og den løsladte antagelig vil føle sig stærkest knyttet til Ungdomsfængslet, hvor man gennem det meget værdifulde »house-master« System har en bestemt Funktionær, som den enkelte særlig vil føle sig knyttet til —, dels fordi det vil være meget vanskeligt rundt over hele Landet at finde dertil egnede Folk. At et saadant Tilsyn kan foretages fra Ungdomsfængslet og foretages effektivt, tror jeg sikkert. Dette sker jo for Tiden — saa vidt jeg ved — dels fra vore Ungdomshjem, hvor Drengene anbringes i Plads, i det man, selvom Drengene ikke bor paa Ungdomshjemmet, fører et Tilsyn med dem, dels fra Nyborg Straffeanstalt, hvor Forsorgmedarbejderen fører Tilsyn blandt andet med betinget benaadede, Fanger, der er anbragt i Plads m. m.

Denne Bestemmelse, der findes i S. F. om, at Tilsynet anordnes i 1 Aar udover den idømte Tid — 3 Aar —, tror jeg derfor vilde være hensigtsmæssig, men paa den anden Side skal man, som anført, passe paa, at Tilsynet ikke bliver et snærende Baand, der virker hæmmende paa den løsladtes Lyst og Evne til at staa paa egne Ben. Det

er jo netop det, hele Behandlingen skulde munde ud i, at gøre dem egnede til paa eget Ansvar at genindtræde i Samfundet.

Bestemmelsen i R. F. § 44, 5. Stykke, om at Tilsynstiden i Tilfælde af fornyet Løsladelse fra Ungdomsfængsel, efter Genindsættelse, kan udstrækkes til et Aar efter den sidste Løsladelse, tror jeg ikke har megen Betydning, for er hele Ungdomsfængselsstraffen afsonet — jfr. § 44, 4. Stykke — vil der jo ingen Mulighed være for Genanbringelse i Ungdomsfængslet, saaledes at man faktisk vil mangle Midler til at gennemføre et Tilsyn.

Bestemmelserne om, efter hvilke Regler Ungdomsfængslet skal indrettes, er saa godt som ordret ens i alle Udkast og Forslag, og jeg tror, det er heldigt, at der er lagt saa faa snærende Baand, som sket er, idet det i al Almindelighed siges om Behandlingen, at der særlig skal »lægges Vægt paa Fangens aandelige og legemlige Udvikling gennem Undervisning, Legemsøvelser og Udførelse af Friluftsarbejde, samt paa hans Uddannelse til et Erhverv, hvor ved han efter Løsladelsen kan ernære sig«.

Af Motiverne til K. U. § 46 skal anføres (Spalte 126): »Kommissionen gaar ud fra som givet, at der ved Opførelsen og Indretningen af Ungdomsfængsel vil blive draget Omsorg for, at det bliver sundt og godt beliggende ved Sø eller Strand, med tilstrækkeligt Jordtilliggende, saaledes at Havedyrkning og Agerbrug foruden forskelligt Slags Haandværk kan indgaa i de Arbejder, der læres og drives under Fængslets Ledelse«.

At der ikke kan være tænkt paa et lukket Lærehjem eller en Straffeafdeling for Ungdomshjemmene, synes jeg er ganske utvivlsomt, men paa at Ungdomsfængslet skal føres ud i Livet som en Opdragelsesanstalt, der maa være langt fjernet fra enhver fængselsmæssig Skabelon.

Disse Kommissionens Motiver er ikke imødegaaet eller forandret ved Motiverne til de senere Forslag, i det man i alt væsentligt er enig om Rammerne. Saa meget mere

uheldigt er det, at der baade efter S. F. og R. F. er optaget Bestemmelser om, at Ungdomsfængslet til at begynde med skal etableres i en Afdeling af et af de allerede bestaaende Fængsler (S. F. Motiver pag. 78, Spalte 2: »man mener imidlertid ikke allerede nu at kunne eller burde fremsætte nærmere Forslag om Tilvejebringelsen af en saadan Anstalt. Grunden hertil er dels Statens nuværende vanskelige økonomiske Forhold, dels Hensynet til, at det forinden Udarbejdelsen af et saadant Forslag vil være af Betydning at have et vist Overblik over det antagelige Antal Ungdomsfængselsfanger og i det hele over Pladsforholdene i Fængslerne efter den ny Ordning Ikrafttræden. Som midlertidig Ordning, hvorunder man ogsaa vil blive sat i Stand til at gøre de efter ovenstaaende fornødne Erfaringer, vil man kunne anvende en Afdeling af Nyborg Straffeanstalt som Ungdomsfængsel for Mænd«. — I Forslag til Lov om Ikrafttræden af borgerlig Straffelov m. m. — hvilket Forslag fremsættes samtidig med R. F. — hedder det i § 10 2. Stk. »Indtil den i Borgerlig Straffelovs § 43 omtalte til Udtaaelse af Ungdomsfængsel særlig bestemte Anstalt er tilvejebragt, udstaas Ungdomsfængsel i en dertil bestemt særlig Afdeling i det almindelige Fængsel«.

Det synes herefter at være Meningen at sætte det med saa megen Forventning imødesete Ungdomsfængsel i Gang som en Afdeling af et af de allerede bestaaende Fængsler, uagtet det allerede i Kommissionens Motiver meget stærkt er paapeget, at man ikke kan anvende noget af de bestaaende Fængsler (jfr. Motiverne til K. U., Spalte 126: »Kommissionen skal ikke undlade indtrængende at anbefale, at der saa snart som muligt maa blive taget fat paa at indrette et Ungdomsfængsel efter de angivne Grundsætninger. At man i saa Henseende ikke kan nøjes med Nyborg Straffeanstalt, anerkendes vistnok fra alle Sider, og denne Anstalt vil sikkert ogsaa finde god Anvendelse for Udtaaelse af Fængselsstraffe indenfor de normale Rammer«).

At Ungdomsfængslet vil faa mange Vanskeligheder at

kæmpe med, naar det engang skal føres ud i Livet, er sikkert, men skal det i sin Start indsnævres i et af de allerede bestaaende Fængsler, vil Vanskelighederne sikkert blive uovervindelige, for der vil nemlig blive stillet Ungdomsfængslet en umulig Opgave, idet end ingen af de ydre Betingelser vil være tilstede for at føre det ud i Livet, som det er tænkt, og som det praktiseres andre Steder i Verden.

Hvor stort Antallet af Ungdomsfængselsfanger vil blive, er det ikke helt let at skønne over, men hvis Ungdomsfængslet indrettes efter et Pavillonsystem, vil det ikke være saa vanskeligt eller bekosteligt efterhaanden at udvide med ny Pavilloner, naar der viser sig Trang dertil. Man kunde til at begynde med nøjes med Plads til 60—80 Fanger, hvad jeg personligt tror vil være tilstrækkeligt, for saa eventuelt at udvide Antallet af Pladser efter Behovet.

Hvis Ungdomsfængslet indrettes i et af de allerede bestaaende Fængsler, vil det, for blot at stille de allernødtørftigste Lokaler til Raadighed, være nødvendigt at foretage saadanne bygningsmæssige Forandringer, at det vil være et Spørgsmaal, om der opnaas nogen nævneværdig Besparelse. Men helt bortset herfra mener jeg, at der ingen Mulighed er for overhovedet at have et Ungdomsfængsel sammen med et almindeligt Fængsel, blandt andet ogsaa af den Grund, at det i den almindelige Bevidsthed vil være vanskeligt at forstaa, at der skulde være nogen Væsensforskel paa, om en Fange bliver løsladt fra den ene eller anden Fløj af samme Fængsel. Forøvrigt vil det ogsaa gøre hele Forsorgsarbejdet vanskeligere, idet det ved Ungdomsfængselsfangernes Anbringelse i Plads ingenlunde er betydningsløst, hvor de kommer fra.

Som det vil ses af det foregaaende, har der ikke været nogen Tilslutning til den Tanke, som med Vægt er fremført under Diskussionen om Ungdomsfængsel blandt andet af den tidligere Fængselsdirektor Fussing, nemlig ligesom i England og Norge at tage disse Bestemmelser ud af Straffeloven, og give en særskilt Lov om dette vigtige Spørgs-

maal. Man vilde hermed opnaa at komme af med mange af de Vanskeligheder, som nu vil være knyttet til Ungdomsfængslet, hvis det bliver ført ud i Livet som angivet i Forslagene. Jeg vil her særlig nævne, at Ungdomsfængsel er Straf, hvortil er knyttet f. Eks. Tab af borgerlige Rettigheder, hvilket netop vil gøre det vanskeligt for de løsladte at vende tilbage til det borgerlige Samfund. En Del Veje vil ogsaa være lukket for dem, der gaar ud af Ungdomsfængslet, f. Eks. kan nævnes, at de ikke kan faa Certifikat som Styrmand og flere andre Stillinger, ligesom de paa Forhaand er udelukkede fra at komme i Statens og Kommunens Tjeneste. Jeg mener derfor, at man, naar et stort Apparat som Ungdomsfængslet er sat i Scene for at give Indvaanerne den bedst mulige Chance for at kunne fylde en Plads i Samfundet, at man da ogsaa virkelig giver dem en fair Chance, naar de skal til at tage fat. Derfor tror jeg, at det bedste vilde være ikke at betragte eller kalde det for Straf (jfr. Fængselsdirektør Kampmanns ovenfor citerede Udtalelse paa Kriminalistmødet November 1928), men da der formentlig ikke er Jordbund for denne Opfattelse, at man da i alle Tilfælde borttager den Virkning af Straffen, der kaldes Ærestab.

Med Hensyn til selve Navnet Ungdomsfængsel synes jeg ikke, at det dækker over den Behandlingsmaade, som der er Enighed om at give de unge, der anbringes deri. Jeg skal indrømme, at de af Børnesagens Fællesraad i Forslag bragte Betegnelser (Ungdomsinternat, Statsinternat, Internat, Tvangsopdragelsesanstalt) ikke heller tiltredsstiller mig, ja jeg synes at Ordet Tvangsopdragelsesanstalt er værre end Ungdomsfængsel. Men jeg skal iøvrigt afholde mig fra Kritik heraf, da jeg ikke selv har noget at bringe i Forslag, dog skal jeg anføre, at man i Norge med Betegnelsen »Arbejdsskole« synes at være nærmere ved at finde en Betegnelse, der svarer til Indholdet, end vi herhjemme er naaet.

August 1929.

K. Borgsmidt-Hansen.